

Razne novice

Mariboru, v kateri službi je mnogo src potolažil v veliki sili in mnogo soz otrnil. Do siromakov je imel splon ganljivo ljubezen. Ves čas v Mariboru je bil delaven ud družbe sv. Vincencija v stolni župniji. Koliko dobrot je storil v tej, za njega posebno ljubi in važni službi, je gotovo častno zapisano v knjigi življenja. Mnogo bolnikov in ubožcev je redno na teden obiskoval ter jim prinašal obleke, jedil ali denarnih podpor. Pri svojih stoterih učencih in učenkah je bil vedno sila priljubljen; vsaj je bil vedno zvest prijatelj, moder učitelj in mnogoterim skrbni krušni oče!

Vsled svojih marljivih in temeljitih studij je bil jako izobražen. Govoril je mnogo jezikov. Njegova dalekosežna potovanja so mu omogočila jasno spoznanje raznovrstnih ljudi in dežel. Prepotoval je Nemško, Francosko, Svico, Laško in Bosno; posebno pomenen pa je bil na svoje trudapolno potovanje v Sv. deželo, v Palestino.

Kdor ga je poznal, ga je moral ljubiti in spoštovati. Njegove lepe lastnosti ostanejo nepozabljive vsakomur. Stanovski, sobratje pa vedo, da je bil mož molitve, poniznosti in dobrotljivosti. Naravnost obudovanja vredna pa je bila njegova potrpežljivost v njegovi štiriletni, neozdravljivi črevesni bolezni. Trpel je v groznih bolečinah, brez ihtenja in brez solz — kot pravi, krščanski junak!

Mili prijatelj! Nisi dosegel visoke starosti. A nad Teboj se izpolnijo doslovno prelepe besede sv. pisma: „Consummatus in brevi explevit tempora multa“, kmalu si bil odzvet, a izpolnil si dolgo dobo, kajti dopadljiva je bila Bogu Tvoja duša.

Truplo predragega ranjkega je dva dni ležalo v mrtvaški kapelici pri usmiljenih bratih v Gradcu. Zelo ganljivo je bil od tam sprevod, ki je truplo prepeljal na južni kolodvor v Gradcu; ves kapitelj sekovske škofije, mnogo drugih graških duhovnikov in o-bilno število graškega prebivalstva se ga je udeležilo. Sprevod je vodil mariborski g. stolni župnik Fr. Moravec ob asistenci gg. dr. A. Medveda in dr. Fr. Lukmana. Dne 10. julija je došlo truplo v Maribor. Ob ¼4. uri popoldne je bilo prepeljano iz južnega kolodvora v kapiteljsko hišo. Od tam so prenesli zemeljske ostanke v stolno cerkev; sprevod je vodil prevzvišeni knez in škof Nj. Eksceleucia dr. M. Napotnik, ki je opravil tudi v stolnici mrtvaške molitve za pokojnika. Iz stolnice se je pod vodstvom g. ravnatelja dr. Mateka vršil pogreb na novo osrednje pokopališče na Tezni. Dolga je pol na osrednje pokopališče, a ni se je zbala ogromna množica zvestih prijateljev in častilcev, ki so hoteli spremiti velečistane g. kanonika k hladnemu grobu. Bilo je slišati mnogo glasnega ihtenja in videti mnogo solz — znamenje neomajene ljubezni do pokojnika. Tam blizu križa na novem pokopališču počiva on, ki smo ga vsi ljubili in spoštovali; spomin njegov in visoko priznanje njegovih vrlin in dobrih del pa ostane vedno med nami.

Uradno določene cene za novo žito.

Z Dunaja se dne 13. julija uradno poroča: V državnem zakoniku in uradni „Wiener Zeit.“ se je danes objavila naredba, po kateri se določijo cene, po katerih se bo novo žito prevzemalo (nakupovalo).

Cene, ki bodo imele svojo veljavo do žetve leta 1916, bodo sledeče: za pšenico in piro 34 K, za rž 28 K, za ječmen, ki se rabi v pivovarnah 28 K, za drugi (krmilni) ječmen 26 K, za oves 26 K. Cene za semensko žito se bodo s posebno odredbo uravnale. Ako se pšenica odvzame po vojno-žitnem prometnem zavodu, njegovem pooblaščenca ali od zavoda najetem mlinu ali skladišču pred 16. septembrom 1915, rž pred 16. avgustom 1915 in oves pred 1. oktobrom, se bo k gorej določenim cenam dal pridatek, kateri bo znašal pri 100 kg: 1. pri pšenici v času do 31. julija 1915 4 K, do 15. avgusta 3 K, do 31. avgusta 2 K in do 15. septembra 1 K; 2. pri rži do 31. julija 2 K, do 15. avgusta 1 K; 3. pri ovsu do 15. sept. 1 K.

Cene, pod katerimi se žito prevzame, veljajo od postaje, kjer se isto naklada. Stroške nakladanja, vožnje do določene postaje, mlina ali skladišča mora trpeti prodajalec (lastnik žita). Vlada in odredba stopi takoj v veljavo. Vlada je dovolila pridanke k cenam, da bi se tako poljedelci navdušili k hitrejši mlatitvi. Pri pšenici in rži sme biti le dva odstotka drače.

O cenah moke se je pri posvetovanju, ko so se določile cene za žito, obširno in podrobno posvetovalo. Cene, ki so se sklenile glede moke, vendar niso za stalno določene in se bodo pozneje objavile. Vsekako se v pomirjenje prebivalstva lahko zatrjuje, da bo cena moki, ki jo rabijo širši ljudski krogi, posebno za kruh, zelo znižana. Proti poizkusom, te cene prekoračiti, kar se je žal zadnji čas mnogokje dogodilo, se bo nastopalo z največjo strogostjo.

Kar se tiče bodoče sestave (kakovosti) moke, se lahko že sedaj smatra kot trdno določeno, da bo primestavanje raznih drugih (slabejših) vrst moke v ne-katerih tednih odpravljeno in se bo potem sama ne-mešana zlahka moka spravila v promet. Istotako se bo odslej pri mletju posameznih žitnih vrst pazilo na to, da se otrobi ne bodo mlieli k moki in bo tako moka zgubila dosežanje močno rujavo barvo.

Naročajte „Slov. Gospodarja“!

* Letošnje nove maše novomašnikov lavantinske škofije se bodo vršile po sledečem redu: Novomašnik Arlič Karol dne 8. avgusta v St. Janžu na Vinski gori; pridigar: Ivan Rotner, duh. svet. in dekan v Skalajah. Novomašnik Guček Karol dne 1. avgusta v Celju (opatijska cerkev sv. Danijela); pridigar: dr. Matija Slavič, prefekt semenišča in prof. bog. v Mariboru. Novomašnik Jarh Konrad dne 25. julija pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah; pridigar: Josip Potovšek, župnik v Vojniku pri Celju. Novomašnik Jeraj Josip dne 15. avgusta v Rečici; pridigar: Franc Časl, kaplan v Ormožu. Novomašnik Kosi Alojzij 8. avgusta v Ljutomeru; pridigar Marko Tomažič, kn.-šk. duh. svet. in dek. v Kozjem. Novomašnik Krevh Mat. 1. avgusta v Starem trgu; pridigar: Ivan Rotner, duh. svet. in dekan v Skalajah. Novomašnik Krušič Janez dne 25. julija v Mengšu na Kranjskem; pridigar: Franc Eržen, župnik v pok. v Mengšu na Kranjskem. Novomašnik Lendovšek Bogdan dne 24. julija v Makolah; pridigar: Mihael Lendovšek, konz. svet. in župnik v Makolah. Novomašnik Rehar Jožef dne 1. avgusta pri Sv. Martinu v Rožni dolini; pridigar: Franc Smodej, korni vikar in urednik „Mira“ v Celovcu. Novomašnik Selošnik Jakob dne 8. avgusta v Sv. Lovrenču na Dravskem polju; pridigar: Anton Peršuh, kaplan v Dolu pri Hrastniku. Novomašnik Slander Maks dne 8. avgusta v Gomilskem; pridigar: dr. Franc Čukala, župnik v Podkloštru na Koroškem. Novomašnik Feliks Vrščič dne 8. avgusta pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah; pridigar: Martin Erhatic, kaplan pri Sv. Antonu v Slov. gor. Novomašnik Žmavc Jože dne 8. avgusta v Bočni; pridigar: Franc Sternšek, kaplan pri Sv. Vidu na Planini. Novomašnik Gorogranc Martin v Poničvi ob juž. žel. Novomašnik Medved Martin dne 1. avgusta v Artičah; pridigar: dr. Anton Medved, duh. svet. in c. kr. gimn. prof. v Mariboru.

* Mlad doktor. Na dunajskem vseučilišču promovira doktorjem prava danes nečak stolnega dekana mil. g. J. Majcena, član „Danice“ g. Stanko Majcen, c. kr. namestniški praktikant v Gradcu in zdaj v vojaški službi kot rezervni poročnik.

* Slovenski duhovnik na Ruskem mašuje in spoveduje ujetnike. Od Kapele pri Račgoni nam piše: Iz ruskega ujetništva iz Skobelova v Turkestanu piše dne 14. sušca Ludivk Zver svoji materi: „S srčnim pozdravom Vam naznanjam, da sem še zdrav, samo vojni ujetnik sem. Tolaži me to, ker nas je par znanih skupaj. Druga ne delamo, kakor uši koljemo. Imeli smo malo snega, pa prmrzlo ni bilo. Zdaj je toplo, kakor pri Vas še poleti malokdaj. Praznike sem imel žalostne. Mislim, da jih še ne bom tako kmalu obhajal doma. Pri sv. maši je nisem bil od Stefanovega, pa takrat samo na pol, ker smo morali brž dalje. Danes sem imel spet srečo. Maševali so nekdanji kaplan kapelski, č. g. Vladimir Cepuder. Oni tu spovedujejo Slovence. Pa ne vem, ali so ujeti, ali drugače sem poslani. (Op. poročevalca: Vojni kurat V. C. je tudi ujetnik.) Mi tu malo molimo, vse nas svađi, tako, da ne moremo moliti. Zato pa molite Vi doma. Denarja nimam nič. Pa se ne kaže, ga pošiljati. Bom že nekako prestal. Saj menda to ne bo dolgo trajalo, bom ga pa potem doma enkrat pošteno potegnili. Tudi rožički Fricko, pa Dunkeš in Česnikov Lovrenc so ujeti, pa jih še niso pripeljali za nami. Bodite zdravi do svidenja!“ — Ta dopisnica je potrebovala do Kapele 113 dni.

* Državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič nam piše z južnega bojišča: Pošiljam Vam iskrene pozdrave; zroč na vrhove Krna in predgorja, opazujem z ogrožene postaje veličastni topovski dvo-boj. Lah strelja na vse pretege iz vseh topov, pa le redko zadene terno. Učinek večjih topov se opaža s prostim očesom na 12 km daljave. Velikanski stolpi dima se vidijo od daleč. Uro pred nami gori večje selo, pa tudi bližnja cveteča vas je že precej v razsulu. Sovražnik skuša doseči tudi Kolodvor in nas je s par bonbončki motil parkrat pri delu, toda pred nami stoječa baterija je sovražno postojanko hitro „pogrunčala“ in jo v prah razpršila. Skoro pred očmi sovražnika se promet na kolodvoru nadaljuje. Če tudi deloma v območju sovražnega ognja. Dne 2. t. m. je sovražnik vrge par granat v neposredno bližino za odhod pripravljene sanitetnega vlaka; posledica: le par lukenj med železniškimi tiri in par ubitih šip. Naše postojanke so neomajne, če tudi paše časi po tisoč granat dnevno le na par kilometrov širjave. Željno pričakujemo prihoda domačih čet, ki bodo branile rodno grudo. Sovražnik je spoznal v Slovincih in Hrvatih neprekosljivega protivnika.

* Slovence ob vnožju Malega Pala. Naš rojak črnovojnik Fr. Vogrin nam piše s tirolsko-italijanske meje dne 25. junija: Danes Vam imam čast, spet iz drugega mesta poročati, namreč izpod vnožja Malega Pala, kjer čuvamo obmejni Kamen in ga tudi vsak trenutek lahko vidimo. Tukaj si pa ne smete misliti, da bi vrh Malega Pala ne bil naš. Ta važni vrh je naša last, čeravno si Italijani večasi prizadevajo, ga spet nazaj dobiti. Pa naše puške in ročne granate, posebno pa naša izvrstna artilerija, katero moramo pred celim svetom pohvaliti, požene požrešnega Laha zopet nazaj v njegove luknje. Kaj znamenitega se zadnji čas tu kaj ni prigodilo. Razun običajnih večernih spopađov ni večjega boja, pač pa se vršijo artilerijski boji vsak dan.

* Odlikovani pionirji. Srebrno svetiljo prvega razreda sta dobila pionirja Franc Gologranc in Andrej Premelj; bronasto kolajno pa je dobil Frano Sluga. Odlikovanci so vsi od 3. pionirskega bataljona.

* Župnik in učitelj kosita. Župnik v vasi Grač v Tirolah se je zadnje tedne, ko je radi vojske z Italijo zmanjkalo delazmožnih moških, postavil na čelo čvrstih starčkov, fantov in žensk, ki so bile pripravne za kosce in je šel s svojo četo od posestva do posestva pomagat kositi in spravljat seno. Za travnike in ravnini si je g. župnik izposodil stroj za košnjo. Ljudstvo je bilo vsled župnikovega prizadevanja tako navdušeno, da je bila košnja izvanredno hitro opravljena. — Češki učitelj Ivan Benda v Vostrovi je imel v soli le kratek pouk in je ob lepem vremenu z otroci šel na travnike pomagat spravljati seno. Zjutraj zgodaj se je navadno pridružil koscem in je do časa, ko se je pričel pouk, pridno vlek koso kakor drugi kosci. Vesele pesmi so se glasile na travniku, kjer je kosil učitelj Benda.

* Alkohol — morilec! V Lahoncih sta dne 6. julija šla Rudolf in Jožeta Šel na delo ter vzela seboj svoja otroka, šestletno Ano in petletnega Avgusta ter — pol litra žganja! Da žganje ostane pravilno hladno, sta ga zavarovala v jelšju ob vodi, otroka pa sta bila prosta. Iztaknika sta steklenico ter jo do dna zpraznila. Ana je postala takoj nezavestna, je začela bruhati ter je drugi dan umrla. Alkohol jo je umoril!

* Stajerčijanski list prenehal. „Domačin“, ki so ga izdajali kranjski stajerčijanci v Ljubljani, je prenehal izhajati.

* Veliki dobički železne industrije. Železna industrijska družba v Pragi, ena največjih v celi državi, izkazuje v prvi polovici letošnjega leta nad 11 milijonov kron čistega dobička in bo izplačevala svojim delničarjem 100 K dividende. Lansko leto je znašala dividenda samo 40 K. V vojskitem času cvete tovarnarjem železja in orožja zlata pšenica.

* 36.000 kg mesa uničenega. V Dravski dolini je nastalo nemalo razburjenje, ko se je izvedelo, da so v Gradcu zaprli usnjara in posestnika Wrentschurja iz Marenberga, kateri je tržil z živino in z mesom ter je z istim zalagal vojaštvo. Kakor nemški listi poročajo, je posebna komisija odredila, da je v Mariboru moral konjederec zakopati v zemljo 10.000 kg mesa, katerega je Wrentschur prodal vojaštvu. V Gradcu pa je bilo zakopanega v zemljo 26.000 kg mesa, ki je že bilo napol gnilo in seveda ni bilo več v žitno. Preiskava je baje dognala, da je Wrentschur nakupoval živino za vojaštvo z velikim dobičkom in da je na Dunaj pošiljal manjvredno živino za drag denar. — Govori se tudi, da je lječ kmetov, pri katerih je Wrentschur nakupoval živino, hudo oškodovanih.

* Živinski potni listi za živino, nakupljeno za vojaštvo. Mariborsko okrajno glavarstvo je izdalo na župane sledeče navodilo: Zaznalo se je, da niso živinske potne liste v vojske namenene nakupljene živine v mnogih slučajih odvzeli vojaški nakupovalci ali prejemniki živinčev, temveč jih pustili v rokah prodajalca živine. Občinskimi predstojništvom se naroča, da takoj odvzamejo in semkaj predložijo vse od posestnikov obdržane živinske potne liste za živinčeta, ki so se prodala vojskemu erarju.

* Vojaški konji za spravljanje žetve. Graško vojaško poveljstvo je naznanilo namestniki, da je vojaška uprava pripravljena, v prostoru 100 kilometrov okrog Lipnice, dati kmetom, ki jim pri spravljanju žetve primanjkuje vprežne živine, zastoj na razpolago vojaške konje, če treba z vprego in vozničk vred. Zeli se le, da se voznički in konji pri kmetih prehranjajo. Prošnje se vlagajo pri okrajnem glavarstvu, v katerem se nahaja posestnik-prosiliec.

Prošnje za vojaško vprego lahko vlagajo tudi posestniki Slovenskih goric.

* 7000 jajc zaplenjenih. V Aradu na Ogrskem je zaplenila tamošnja policija 7000 jajc, ker se je lastnik branil prodati jajca za ovdotno prebivalstvo. Bila so namreč namenjena za izvoz v tujemstvo. Lastnik je dobil za zaplenjena jajca postavno določeno ceno.

* Vinogradi. Kjer so zamudili pravočasno škropljenje, se je peronospora pokazala že izvanredno močno. V suhih legah pa nastopa grozdna plesnoba. V zdravih vinogradih je grozdje izvanredno lepo razaito.

* Tržne cene v Gradcu. Debeli voli 270 do 288 K, srednje debeli 240 do 268 K, suhi 216 do 236 K; debele krave 216 do 252 K, srednje debele 160 do 212 na 200 do 268 K; teleta 260 do 280 K, izjemoma 290 do 300 K; mlade svinje 380 do 390 K, debele svinje 384 do 390 K, srednje debele — do — K, mesne svinje 364 do 380 K; ovce 180 do 210 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladku 9 do 10,50 K, kisló 8.— do 9.—, slama 6.— do 8.— K; pšenica 41,50, rž 33,50, ječmen 30,80, kuruza 40, kroso 50 K, oves 27,30 K, ajde 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, proseno pšeno 120 do 144 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 84 do 88 K, ržena moka ... K, pšenična moka št. 0 ..... do ..... K, št. 4 ... do ... K, št. 6 (črna) ... do ... K (100 kg). Jajca komad 13 do 16 v, krompir 20 do 40 v 1 1 kg, mleko 32 do 35 v liter.

* Obletnica slamnika. Prvi slannik je djal na glavo nemški cesar Oton Veliki leta 946, ko je šel s svojimi vojaki na vojsko zoper francosko kraljico Gerbergo. Od tistega časa je toraj ravno 969 let, odkar so prišli slanniki v veljavo.

* Vremensko prerokovanje za prihodnji teden. Za Stajersko, Koroško in Kranjsko se prerokuje v o prihodnjem tednu lepo, toplo in jasno vreme.

* **Nove vladne odredbe.** Kakor se z Dunaja poroča, namerava vlada tudi vse stročnice (fižol, grah, bob, lečo itd.) zapleniti in postavno urediti uporabo in prodajo teh pridelkov. Tudi uporaba krompirja in živinskih krmil se namerava urediti. Do danes še tozadnje uradne odredbe niso izdane.

* **Za one, ki pridružujejo drobiž.** V Osijeku (Slovenija) je gostilničar Janez Hefler („Pri zlatem volu“) spravil drobiž. Napravili so preiskavo ter zasledili 5265 kron srebrnega denarja in drugega drobiža. Vlada je odredila, da pripade polovica tega denarja državi.

* **Kolera v Ljubljani.** V Ljubljani so pretekli teden umrli 4 vojaki na kolero. Med temi je tudi, kakor poroča „Slovenec“, 29letni deželni brambovec-pešec Alojzij Maulo (Mauko?) iz ljutomerske okolice.

* **Strela ubila staro mater, mater in vnukinjo.** Pred nekaterimi dnevi je pridrela čez okraj Rovesinje srdita nevihta. Tri kmetice, ki so delale na polju — stara mati, hči in vnukinja — so zbežale: takoj pod veliko drevo. Komaj so prihiteli k deblu, ko je že svignila strela v drevo in je vse tri ubila. Čez nekaj časa so drugi ljudje našli mater in hčer nezavestni pod drevesom, vnukinja pa je bila ubita.

* **Strela ubila 9 krav.** Pri Judenburgu na Zg. Stajerskem je dne 6. julija ubila strela na paši devet krav. Vsaka krava je bila vredna 1000 K.

* **Maribor.** V nedeljo dne 11. julija je umrl upokojeni nadrevident južne železnice Dragotin Hren, star 71 let. Rajni je bil imejitelj kolajne za 40letno zvesto službovanje. Pogreb se je vršil v torek popoldne. N. v m. p.!

* **Maribor.** Umrli je v deželni bolnišnici ključavničarski mojster Karol Sinkovič, kateri se je pred 1 tednom na lajtersperški cesti z avtomobilom hudo ponesrečil.

* **Hoče.** V nedeljo, dne 18. julija, pride g. nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora k nam. Govoril bo po ranem sv. opravilu pri načelniku Novaku o gospodarstvu in zadružništvu. Možje, pridite! Tudi kmet se naj vedno uči in izobrazuje. Ob enem bo občni zbor naše posojilnice.

* **Hoče.** Poljsko delo se opravlja redno in tudi o pravem času. Na travnikih so pridno pomagali vojaki. Vse blago na polju prav lepo kaže, — hvala Bogu!

* **Hoče.** Učitelji in stariši smo g. Pfeiferju zelo hvaležni, ker je pripustil en del tovarne za šolo. Naše šolsko poslopje se rabi v vojaške namene.

* **Slemen pri Selnici ob Savi.** Janez Urbas, sin veloposestnika Blaža Urbasa, je pretekli četrtek dne 8. julija v očetovem lovu zjutraj med 1. in 2. uro ustrelil jelena, ki je bil težak nad 170 kg. Imel je dvanajstero roglaev (dvanajsternik), kar je za naše kraje nekaj izvanrednega. Jelen je bil star 6 do 7 let.

* **Jarenina.** Vrli Jareninčani so prav pridno na delu za naše ranjene vojake. Jareninske občine so odposlale znatne zneske na avstr. Rudeči križ. Krajni šolski svet je dovolil 300 K za volno, iz katere so učenke napletle obilo zimskih potrebščin za vojake. Učiteljstvo daruje za mesec in osebo po 2 K v dobrodelne vojne namene. Osnoval se je damski odbor za narejanje perila za vojaške bolnišnice. Nabralo se je 250 K; učenke, učiteljice in druge dame so prav pridno na delu. Dovoljeno je že lepo število potrebščin za ranjence. V nedeljo dne 4. julija t. l. so bile v šoli razstavljene. Posebno marljivo so sodelovale gospa Ana in Terezija Ornik, učiteljica Pavla Miklavca in Alojzija Lorber, gospa Ana Supan in nadučiteljica soproga učiteljica Frančiška Conč.

* **St. III v Slov. goricah.** Občina Ceršak je dobila uradno obvestilo, da je Peter Niederl, mlad oženjen posastnik v šentiljski občini, vendarle padel na severnem bojišču. Bil je vrl mož.

* **St. III v Slov. goricah.** Jareninčan, četovođa Franc Sparl, piše dne 29. junija svojemu bratu-bogosloucu, da je dne 24. junija padel na bojišču ob Dnjestrju pešec Vincenc Snidarko, tukajšnji rojak. Padl počiva tik farne cerkvice v vasi Prečerno ob Dnjestrju. Dne 29. junija je Sparl s tovariši obiskal njegov grob; polk je imel v cerkvi sv. mašo. Tudi Pešl, ki je služil pri Sparlovih, je prišel ob Dnjestr. Dodeljen je oddelku strojnih pušk. Pravijo, da se bodo naši fantje peljali na jug, vendar še to ni gotovo.

* **Sv. Jakob v Slov. gor.** Jožef Černec pri domobranskem pešpolku št. ... se je dne 17. avgusta 1914 odpeljal iz Maribora na severno bojišče. Do 20. junija ni bilo nobenega pisma od njega. Dne 20. junija pa je prišel mrtvaški list, ki pravi, da je že dne 9. septembra 1914 pri Grodeku padel. Bil je v okolici največji in najmočnejši mladenič, star 26 let. Bil je priden in miroljuben. Bog mu bodi milostljiv. Naj mu bo tuja zemlja lahka!

* **Sv. Rupert v Slov. goricah.** Iz ruskega ujetništva se je po devetih mesecih oglašil Feliks Dokl in piše svoji ženi, da je popolnoma zdrav in se nanaja v mestu Skotovo. Pismo je datirano od dne 26. februarja in je došlo v roke njegovi ženi dne 1. junija.

* **Sv. Andraž v Slov. gor.** Dne 15. sušca t. l. je šel 20letni mladenič Ignacij Zorko, sin Petra Zorko, posestnika v Drebetincih, kot novinec-črnovojniki k vojakom. Prideljen je bil k pešpolku št. 58. Dne 29. maja je prišel pred Przemysl v Galiciji v bitko. Ignacij je bil priden, pošten, delaven, ponižen in priazen fant, zato ga je tudi vse spoštovalo in ljubilo. Pisal je večkrat domov starišem in drugim, vselej je pristavil: „Zadnji pozdrav!“ Dne 4. junija je pisal zadnjikrat. Dne 27. junija m. m. pa so njegovi stari-

ši dobili iz severnega bojišča žalostno poročilo, ki ga je pisal tovariš Jakob Friedauer dne 8. junija, da je sin Ignacij Zorko po zavzetju Przemysla pri prodiranju v rojnih vrstah od sovražne krogle v glavo zalet se mrtev zgrudil. Blagi sin domovine! Daroval si v najlepšem cvetu mladosti svojo blago kri in življenje na bojnem polju za cesarja in domovino. Padli je rad prejel sv. zakramente in tudi pisal: „Cesarsko zapoved moramo izpolniti ter dati cesarju, kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega, pripravljen sem dati življenje za cesarja in domovino. Sicer pa naj bo, kakor bo božja volja.“ In umrl je na bojišču časti in slave. Naj v miru počiva, duša pa naj sveti raj uživa!

* **Ljutomer.** Vprašajo nas: Kdo bo moral žito, ki ga kupi vojno-žitni prometni zavod, oziroma njegovi komisijonarji, voziti v določena skladišča? Kmetje nimajo večkrat potrebne živine in večkrat tudi ne časa. Odgovor: Žito si bo moral spraviti glasom pravil za podružnice žitnih zavodov komisijonar oziroma prometni zavod sam. Ako kmet pelje, lahko zahteva od komisarja odškodnino.

* **Sv. Tomaž pri Ormožu.** Velika nesreča se je zgodila dne 12. junija zvečer. Marija Simonič je po svojih večernih opravkih pisala svojemu možu na bojno polje, pisala je do 12. ure ponoči in se potem podala k počitku. K nesreči pa je djala svetilko na peč, kjer se je užgala in razpočila. Petrolej se je vnel in se razkropil na vse strani. Užgala se je postelja, ki je bila poleg peči. V postelji sta spala 2 triletna otroka, katerima se je obleka užgala. Mati je hitela braniti otroka in se je pri tem tudi njej vnela obleka tako, da ji je vsa zgorela. Ko je vse pogasila, je klicala sosede na pomoč. Ko so prišli sosede, so jo našli sedeti ob pragu čisto obzganico in brez obleke. Na rokah je držala triletnega sinčka. Oha sta bila grozno opečena. Spravili so jo hitro v drugo posteljo in hiteli ob duhovnika. Bila je sprevidena s sv. zakramenti ob 4. uri zjutraj. Vedno je klicala: Jezus, Marija, na pomoč! Rekla je tudi: „O ljubi in zlati mož! Ne bova se videla nikoli več na tem svetu.“ Najmanjšega otroka je izročila svoji sestri. Umrli je dne 13. junija ob 8. uri, in sicer pri popolni zavesti. Čez dva dni po njeni smrti je umrl tudi otrok v groznih bolečinah. Klicala je mater na pomoč, naj bi mu dala piti. Pa mati je bila na mrtvaškem odru, oče pa od cele grozne nesreče nič ne ve, ker je na italijanskem bojišču. Otroci so bili izročeni v roke dobrih sosedov. Ta dogodek je bil grozen in žalosten. Vsakega cloveka, kateri je videl in slišal o tem strašnem prizoru, je groza pretresla. Blagi materi in otrokom želimo mirno spanje in vstajenje nad zvezdami. Tebi pa, dobri mož, dal Bog tolažbo in moč, da boš mogel prenesti to grozno novico.

* **Ptujski okraj.** Vprašajo nas: Novo žito bi rad dal v mlin. Ker pa je vse žito zaplenjeno, si ne vem pomagati. Kaj naj storim? Odgovor: Najprej vam moramo očitati, da zadnjega „Gospodarja“ niste pozorno brali. Tam notri stoji, da med drugim tudi žito, ki se potrebuje za preživljanje družine, všteti tiste delavce in nastavlence, ki jim gre prosta hrana ali katerim se plačuje z žitom, mlinskimi izdelki, in krušno moko, ni zaseženo. In sicer smete od 1. julija do 1. septembra na dan za vsako osebo, ki ima opravilo pri žetvi ali setvi, 500 gramov žita ali 400 gr. moke, za vsako drugo osebo, ki je pri težkem delu, 400 gramov žita, oziroma 320 gramov moke, uporabiti. Za eno osebo smete torej dati sedaj (do 1. septembra) na mlin 30 kg žita, za dve osebi 60 kg itd.

* **Prvenci pri Ptuj.** Mirno in v zastopnosti sta živela dva brata — stara samca — Jožef in Filip Pukšič, in ravno tako jih je tudi smrt pobrala — Jožefu dne 5. julija in Filipu dne 8. julija, tako, da bosta tudi drug poleg drugega na mirodvoru počivala. Naj jima bo zemlja lahka!

* **Sv. Marko niže Ptuja.** Naš prijatelj Tomaž Glazar nam piše 27. junija: Na severnem bojišču je padel dne 12. junija blizu Dnjestra slovenski junak Marko Janžekovič, četovođa 4. stotnije 87. pešpolka, doma iz Stojne pri Sv. Marku niže Ptuja. Bil je že od začetka v vojni in se je udeležil vseh bojev, v katerih se je bojeval 87. pešpolk, ter je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetljo. Bil je mirna, blaga duša, zato so ga spoštovali in ljubili podložni, katerih ni nikoli mučil. Krogla mu je šla skozi trebuh. Janžekovič je bil svoj čas 4 leta na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Dragi Marko, počivaj v miru daleč od valov zelene Drave in duša tvoja naj uživa zasluženi pokoj nad zvezdami!

* **Sv. Lovrenc na Dravskem polju.** Naša Dekliška Zveza je imela dne 27. junija svoj shod. Članice Dekliške Zveze so uprizarile v čast presv. Srca Jezusovemu ganljiv prizor, ki je bil prav primeren sedanjemu vojskineu času. Presv. Srce Jezusovo bi nam naj izprosilo kmalu zaželeni mir. Nato je govorila predsednica, deklamirala pa so članice Marija Predikaka in Terezija Valentan. Tudi pevke niso hotele zaostati. Da je bila slavnost lepša, so nam zapela par mičnih pesmi. Gospod duhovni voditelj se je potem zahvalil za prireditev in nam dal mnogo potrebnih in koristnih naukov. Dasi ravno se delovanje naše Dekliške Zveze ovira na vseh krajih, vendar hočemo mladenke ostati vsaj v duhu njene zveste članice in ko bodo prišli zopet boljši časi, s podvojeno močjo delovati za blagor naše domovine.

* **Majšperg.** Dne 7. julija smo nesli k večnemu počitku Jakoba Sagadina na Sesterzah. Bil je sicer tih in ponižen, a kadar se je šlo za katoliško-narodno stvar, takrat je stal kakor skala v morju za svoje katoliško-narodno prepričanje že v času, ko smo Slovenci na narodnem polju še ledino orali. Za to svoje prepričanje je delal veliko let kot uč. občinskega in drugih zastopov. V tem duhu je vzgojil svojega sina, ki sedaj njegovo delo nadaljuje; v tem duhu je deloval tudi njegov prezgodaj umrli zet Simon

Mesarič. Pokoj tedaj in blag spomin njemu, nam pa dal Bog obilo takih mož, ki bi jih tako zelo potrebovali!

* **Pragersko.** Na postaji Pragersko je bil povozen ogrski sprevođnik Verebely. Lokomotiva mu je odtrgala obe nogi; umrl je kmalu po nesreči.

* **Zalec.** Vposlalo se nam je vprašanje: Prijatelj hoče od mene kupiti gozd. Da bi bile pristojbine zanj manjše, me nagovarja, naj mu gozd prodam za par sto kron, drugo svoto, ki gre v tisoče, pa mi da za drevesa v gozdu. Kaj naj storim? Odgovor: To bi bila goljufija, zaradi katere bi bili tudi kaznovani, ako se zanj izve. Ako si nočete obtežiti vesti, da ste goljuf, idite pošteno pot ter storite, kar je prav pred Bogom in pred ljudmi. Pozdravljeni!

* **Braslovče.** Občinski lov v Braslovčah se, kakor poroča „Slov. Narod“, vsled smrti najemnika odlašati na javni dražbi dne 20. julija (ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni v Braslovčah) za dobo do 30. junija 1915.

* **Kostrivnica.** Umrli je dne 14. junija v deželni bolnici v Ljubljani po dolgi mučni boleznii, prevadena s sv. zakramenti, gđc. Amalija Podpečan, učiteljica na tukajšnji šoli. N. v m. p.!

* **Prevorje.** Prejšnji teden smo pokopali na Prevorju posestnika Grahar Jožefa. Rojen l. 1841 v St. Pavlu v Savinjski dolini preselil se je pred 8. leti s svojo družino k nam na Prevorje, kjer si je kot značajen mož pridobil srca vseh, ki so z njim občevali. Bil je odločen in zaveden katoličan in narodnjak, ki svojega versko-narodnega prepričanja nikdar ni zatajil, temveč ga je očitno kazal posebno za časa volitev, ko ni le sam izvrševal svoje narodne dolžnosti, marveč, kakor izvemo, tudi druge navduševal in pridobil za pristase krščansko-narodne stranke. Svoje navdušenje in prepričanje je zajemal iz dobrih knjig in časnikov. Bil je ud Mohorjeve družbe 45 let, „Slovenskega Gospodarja“ pa je imel vedno naročenega, odkar je začel list izhajati. Zanimivo je bilo poslušati, kadar je svežega spomina pripovedoval, kako je med svetom: prepotoval je poleg slovenskih pokrajin tudi Tirolsko, severno Italijo, Hrvatsko, Bosno. Dostikrat je proti nasprotnikom uspešno branil verske in narodne pravice. Bodi mu prevorska zemlja lahka!

Zadnja poročila došla v četrtek, 15. julija. Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša: Dunaj, 14. julija.

Rusko bojišče.

Splošni položaj je nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Razven artilerijskih bojev in manjših prask se ni na južno-zahodnem bojišču pripetilo nič bistvenega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Naši sestrelili francoski zrakov.

Iz Budimpešte se poroča, da so pri Novem Sadu ob Donavi naši vojaki sestrelili francoski zrakov, ki je priplul iz Srbije. Zrakoplovec so naši ujeli.

Avstrija svari Ameriko.

Severoameriški dobičkaheljni tovarnarji orožja in streliva pošiljajo zadnji čas pod tiho zaščito svoje vlade velike množine orožja in streliva našim sovražnikom: Franciji, Angliji, Rusiji in Italiji. Nemčija je že pred časom na prijazni način opozorila vlado Severne Amerike, da pošiljanje takih predmetov našim sovražnikom ne odgovarja proglašeni nepristranosti Združenih držav Severne Amerike. Ker se Amerikanci kljub temu opominu dan za dnevom pošiljajo svoje strelivo in orožje v Evropo in s tem ojačujejo naše sovražnike, je dne 14. julija naš zunanji minister izročil poslaniku Združenih držav na Dunaju spomenico, v kateri naša vlada prijateljsko opozarja Severno Ameriko, da početje ameriških tovarnarjev ne odgovarja obljubljeni nepristranosti Severne Amerike in naj potrebno ukrene, da se nepristranost ne bo več kršila.

Uspehi Nemcev v Argonih.

V Argonih (v severno-izhodni Franciji) so Nemci zadnje dni z napadi zavzeli francosko črto v širokosti 1000 metrov. Pri mestu Bourenvilles so nemške čete zavzele francosko višinsko postojanko v širokosti enega kilometra in v dolžnosti treh kilometrov. — Zavzele so tudi važno višino Fille Morte. — Ujetih je bilo neranjenih 2581 Francozov, 51 častnikov ter 400 ranjenih Francozov, več topov in nekaj strojnih pušk.